

BALANCES FISCALS I CIGNES NEGRES
Germà Bel
(Publicat a *La Vanguardia*, 25 de Setembre de 2012)

La troballa dels primers cignes negres va destrossar una veritat establerta: 'tots els cignes són blancs'. El cigne negre ha quedat com a metàfora d'un esdeveniment que sorprèn l'observador, i té gran impacte. Però com els cignes negres són poc comuns, per trobar-ne cal anar a contracorrent, contra l'establert. Això és alhora complicat i excitant, i ocasionalment fructífer. Fixin-se com hem canviat la manera de pensar en les infraestructures de transport. O com en aquestes pàgines ("El blues del pacte fiscal", 30.08.2011) es va desmentir -sembla que per primera vegada- que hi hagi un límit legal del 4% al dèficit fiscal dels Länder a Alemanya. Una altra cosa és que un conjunt de normes estableixin en la pràctica un límit al dèficit, com sí que és el cas.

Explico tot això perquè em sembla sa que s'hagi iniciat una recerca de 'cigne negre' per al que ha esdevingut saviesa convencional a Catalunya: que el dèficit fiscal de Balears i Catalunya (i Madrid, segons el mètode del benefici) no té parangó en el món desenvolupat.

Va aconseguir certa fama el cigne negre reivindicat per l'associació Convivència Cívica Catalana -CCC-, que afirmava que el dèficit fiscal (en % de PIB) en alguns estats alemanys era superior al català. Però un cop es va poder accedir a la font de dades del -diguem- informe de CCC (cosa gens fàcil, per cert, doncs CCC no donava la font) va resultar que ¡no era un treball sobre transferències fiscals, sinó financeres públiques i privades! No es perdin les línies 3-5 sota de la taula 2 http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication1437_en.pdf.

També han estat albirats cignes negres als EUA. El més famós és Connecticut, del que s'ha dit que té un dèficit fiscal del 9% del PIB, superior al 8,5% català. És la lectura que alguns blocaires han fet d'una crònica basada en l'estudi <http://taxfoundation.org/sites/taxfoundation.org/files/docs/sr139.pdf> Lectura bastant superficial. Calculin vostès mateixos: Vagin a les taules 4 i 5, restin impostos i despeses federals per càpita a Connecticut, multipliquin per població i divideixin per PIB el 2004: el 3%. I és que a poca idea que es tingui del federalisme fiscal dels EUA era clar que lo del 9% del PIB és impossible.

És ben admirable -per altruista- que hi hagi persones a Catalunya que cerquin evidència que altres tenen més dèficit fiscal, i que -ben mirat- ja estem prou be. Això no passa habitualment a altres països, i ens ajuda a ser millors. Gràcies. Tanmateix, no acabo d'entendre la rapidesa amb que algunes veus del federalisme romanent donen crèdit a lo primer que passa volant en aquesta matèria. És com si, comprovada la (desafortunadament) irremeiable incapacitat del federalisme per resoldre aquests assumptes a Espanya, negar els problemes fora la solució.

Lo dit: trobar un cigne negre produeix una gran satisfacció. Però abans d'anunciar-ho *urbi et orbe*, facin les comprovacions procedents. Facin la prova del cotó al cigne, a veure si serà tenyit en lloc de negre.